

Bona tarda a tothom.

En primer lloc volia donar les gràcies a en Dani Torrent per haver-me confiat la presentació de *Piu-Piu*, llibre infantil escrit i il·lustrat per ell i editat per edicions Cal·lígraf. Malgrat que Torrent ha il·lustrat una desena de llibres, aquest és el segon que ha concebut en la seva totalitat.

En aquesta breu presentació voldria situar Dani Torrent dins de la tradició d'il·lustració a Catalunya i resseguir la trajectòria de Torrent fins a arribar a la literatura infantil. Després voldria apuntar algunes de les particularitats de *Piu-Piu* i, finalment, assenyalar algunes coincidències entre *Piu-Piu* i *Mi abuelo Carmelo*, els dos únics contes escrits i il·lustrats per Torrent.

El llibre que presentem avui s'inscriu en la important tradició de literatura infantil il·lustrada a Catalunya, que visqué la seva època daurada en el període comprès entre el Modernisme i la Guerra Civil. En aquell moment fou especialment important la il·lustració, d'una banda, en premsa satírica, i de l'altra, en literatura infantil, amb revistes com *Violet*, *En Patufet* o *La Mainada*, on treballaven Joan García Junceda o Lola Anglada, entre altres. Podríem afirmar que Dani Torrent s'empelta en aquesta tradició, de la qual és un gran coneixedor.

Llicenciat en història de l'art, féu una primera incursió en dibuix i la pintura i realitzà tota una sèrie d'obres que exposà en diverses mostres. Voldria destacar una sèrie d'aquarel·les titulada "Tradició oral", punt inicial de la seva recerca estilística, i també un projecte sobre les metamorfosis d'Ovidi que obtingué el Primer premi de joves creadors de la Fundació Fita i amb el qual dugué a terme la seva primera exposició individual. Després, estudià realització cinematogràfica a Barcelona i des de fa uns cinc anys temps combina la il·lustració i la pintura a l'oli.

La literatura infantil implica un repte important perquè requereix unes grans dosis d'empatia. Demana que l'autor realitzi un viatge a contracorrent i s'endinsi en el món dels nens i nenes un cop ja s'ha entrat d'edat adulta. El fet d'escriure llibre per a infants és un condicionant, un factor restrictiu però a la vegada suposa un estímul a l'hora de trobar noves formes d'expressió.

Si bé el llenguatge escrit és un codi rígid que es desxifra amb un ritual determinat (linealment, d'esquerra a dreta) la imatge permet una llibertat que, en el cas de les mirades impol·lutes del nens i nenes, obre un ventall de possibilitats il·limitat. Penso que *Piu-piu* juga a presentar noves formes de lectura amb un

format inusual (per a nosaltres, adults), ja que s'obre verticalment. Aquest fet no suposa cap estranyament en un públic per al qual les pautes i patrons de lectura encara no han cristal·litzat i que no percep aquesta forma d'obrir el llibre com a transgressió de la norma.

D'altra banda, com que aquests primers lectors desconeixen el codi lingüístic, les lletres es converteixen per a ells en part integrant de la composició. El text és molt breu i canvia de color a cada pàgina per tal de fusionar-se amb la resta d'elements que configuren el conte. Es posa en valor així la seva dimensió física i gràfica del llenguatge, tal com ocorre quan ens trobem davant d'un idioma desconegut.

Una de les civilitzacions que ha elevat la cal·ligrafia a la categoria d'art és la japonesa, una estètica que ha deixat una clara empremta a l'obra de Dani Torrent. Així, els versos de *Piu-piu* recullen la concisió dels haikús, la mínima expressió de la poesia. A més, els haikús mostren l'embaïment davant la contemplació de la natura, una fascinació també perceptible en l'obra de Torrent.

I a més de la seva plasticitat, el text també desplega el seu caràcter musical mitjançant tant el ritme com la rima. De fet, l'actuació del grup Bigotis, que interpretarà els versos del llibre després de la meua presentació corrobora aquesta imbricada relació entre literatura, il·lustració i música, i la voluntat de l'autor d'explorar diverses vies de comunicar-se amb els infants.

A nivell de curiositat, voldria afegir que el nom de la protagonista, Clara, obeeïa a necessitats de la rima ("No sóc la mare, li diu la Clara") i el fet que fos pèl-roja responia a l'harmonia cromàtica que travessa el llibre. Tanmateix, poc abans que s'enllestís l'original, va néixer la neboda del Dani, la Clara, viva imatge del personatge.

L'argument de *Piu-piu* és senzill i assequible a tots els infants. Es tracta de la història d'un pollet acabat de sortir de l'ou que confon a una nena, la Clara, per la seva mare i la segueix a tot arreu. Després de passar el dia junts, tant la Clara com el pollet tornen amb les seves respectives mares i es restaura l'ordre. La història dura un dia, una unitat de temps que els nens reconeixen i que està pautada pel moviment del sol.

Es tracta d'un conte molt tendre en què predominen els colors càlids i les formes arrodonides. Fins i tot s'han llimat les zones més anguloses de les lletres en

què estan escrites les onomatopeies. *Piu-piu* és un conte que produeix una sensació d'harmonia i control i que acaba amb els petits lectors sota l'aixopluc del tebi plomatge de la lloca.

Tècnicament, el llibre que tenim entre les mans és el resultat d'un procés minuciós. Dani Torrent va realitzar inicialment un *storyboard* o guió gràfic amb esbossos petits que li permetessin assegurar la continuïtat de la història. Després va fer un esquema a mida més gran i el va calcar en un paper crema. Li va aplicar aquarel·la per donar-li aquesta patina d'envellit i a continuació va pintar amb aquarel·la i guasch.

El resultat té molts punts de contacte amb l'estampa japonesa, de la qual recull alguns aspectes tècnics, com la tinta plana, el dibuix nítid i ferm, o els motius temàtics, com el paisatge i els canvis atmosfèrics. Aquesta influència és especialment visible en la il·lustració en què apareix el gall. També la trobem en altres obres de Torrent, com el tractament de la pluja a *Mi abuelo Carmelo*, un llibre més filosòfic en què s'aborden temes com la mort i la pèrdua.

D'altra banda, també són especialment interessants els enquadraments i la preocupació pel punt de vista, en els quals es percep la formació de Torrent dins el món del cinema. Els plans zenitals que apareixen a *Piu-Piu* i *Mi abuelo Carmelo* són una aportació respecte la tradició més convencional. Hi ha també altres aspectes recurrents en l'obra de Torrent, com el fet que en tots dos llibres hi hagi roba estesa, la presència de les orenetes, o la línia discontinua que marca la trajectòria dels animals.

Fa uns mesos vaig demanar a en Dani que fos ell qui presentés una exposició sobre il·lustració infantil que jo havia organitzat amb dues persones més. En aquella ocasió, Dani Torrent va referir-se a un conte de Mercè Llimona, titulat *Tic-tac*, que ell llegia de petit. En la seva intervenció va dir:

Recordo que em tenia molt amoïnat. La història era molt senzilla, repassava les activitats que una nena realitzava al llarg del dia acompanyada de la seva nina, el seu ós de peluix i d'un ànec, en un seguit d'espais amables i acollidors, en una línia molt noucentista. En general era un conte que em calmava i em provocava un sentiment d'harmonia. A mi però, el que em preocupava era que, dels pares, no n'hi havia ni rastre. Veia a la nena sopant sola amb el seu ànec, o anant a comprar i d'alguna manera això em feia pensar com seria una vida sense ells, em feia voler viure acompanyat. I és que les il·lustracions conformen el nostre aprenentatge emocional, de vegades d'una manera diferent a la pensada per l'autora,

imprevisible com és el nostre pensament, i ens ajuda a entendre'ns millor a través de l'emoció i de la reflexió, que no estan tan allunyades.

Quan vaig llegir *Piu-piu*, el primer que em va venir al cap va ser que el pollet i la Clara eren l'alter ego de la nena i l'aneguet de Mercè Llimona als quals l'autor havia proporcionat l'afecte maternal.

Per acabar voldria dir que Dani Torrent s'està forjant un estil personal i intransferible, una personalitat clarament reconeixible malgrat que la seva obra es trobi en constant canvi i experimentació. Només em resta felicitar l'autor per aquesta petita joia i animar-vos a llegir *Piu-Piu* i a gaudir de les seves il·lustracions.

Moltes gràcies.

Caterina Riba Sanmartí

Presentació de *Piu-Piu*, el dia 19 de desembre de 2013, a l'espai Visions, Barcelona.